

„ERDŐRENDEZÉS — ERDÉSZETI GAZDASÁGTAN — MUNKASZERVEZÉS“ AZ ERDÉSZETI ÉS FAIPARI TUDOMÁNYOS ÜLÉSEN

A Magyar Tudományos Akadémia erdészeti bizottsága kiemelkedő erdőgazdasági jelentőségük miatt, megkülönböztetett figyelmet szentel a címben felsorolt témakörök kutatásának, oktatásának és gyakorlati fejlesztésének. Ezért hozta létre az erdőrendezési és gazdaságtani ad hoc bizottságot, amely az elmúlt két év folyamán kidolgozta azt a követelményrendszert, amit a korszerű erdőgazdálkodás az erdőrendezéssel szemben támaszt. Ez a követelményrendszer jelentős feladatokat ró az erdőrendezési kutatásra és az oktatásra egyaránt. Ugyanakkor meghatározza az erdőrendezési fejlesztés irányát is. Ezekről adott átfogó ismertetést DR. SALI EMIL, a mezőgazdasági tudományok doktora, az ad hoc bizottság elnöke, az akadémiai tudományos ülésen tartott előadásában. Az előadást lapunk előző száma teljes terjedelmében közölte.

Az erdőrendezés fejlesztésének egyik tényezője a különböző légifelvetelek több célú hasznosításának megoldása. NÉMETH FERENC, az ÁEMI osztályvezetője, e témával kapcsolatosan, a Magyarországot ábrázoló úrfelvetelek hasznosítási kísérleteiről számolt be. Szakközönségünket sokat foglalkoztatja az erdőrendezési adatbázis helyzete. Az adatbázis jelenéről FEJES JÓZSEF, az ÁEMI osztályvezetője tartott előadást. Az adatbázis jelenlegi állapotát az jellemzi, hogy az adatok 1976. január 1-re vonatkoznak, a növedékesítést és egyéb változások átvezetését, az állapotadatok ellenőrzését számítógéppel végezték, a kézzel írt bizonylatok alapján. Az 1978. év végére tervezett állapot szerint, az adatok 1978. január 1-re vonatkoznak, az aktualizálást számítógéppel oldják meg. Az adatokat továbbra is mágnesszalagon rögzítik, a sorba rendezés szempontjai: erdőrendezőség, erdőgazdasági egység. Az adatbázis alkalmas lesz kisebb egységekre vonatkozó adatszolgáltatásra is. KIRÁLY LÁSZLÓ, az ÁEMI osztályvezetője: Az erdőrendezési információs rendszer fejlesztése — című előadásában kiemelte, hogy a cél olyan, integrált erdőrendezési információs rendszer létrehozása, amelynek a középpontjában a számítógépes erdészeti szaknyelvántartás áll. Ennek az erdők aktuális állapot- és teradatait kell tartalmaznia. A fejlesztés eredményeként, 1981-től korszerűsített erdőrendezést vezetnek be. A hosszabb időszakot igénylő módszerek bevezetése 1985 után várható. A következő ötéves terv előkészítése folyamatban van. Ehhez kívánt segítséget nyújtani CORNIDES GYÖRGY ÁEMI-főosztályvezető a korszerű felhasználási tervezést illetően. Előadásának teljes szövegét közöljük.

DR. SOLYMOS REZSŐ, a mezőgazdasági tudományok doktora, az ERTI főosztályvezetője, az erdeifenyvesekben végzett növedékkutatás eredményeit ismertette. Előadását lapunk teljes terjedelemben közli. DR. KISS REZSŐ és DR. HALUPA LAJOS, ERTI tud. főmunkatársak, az 'I—214' grafikus fatermési tábla-modell című előadásában az olasz nyár fatermési vizsgálatok eredményeként, olyan grafikus fatermési táblát mutatott be, amely egyúttal fatermesztési modellként szolgál. A dunántúli bükkösök növedékét MENDELIK GÉZA ERTI tud. főmunkatárs a hosszú lejáratú kísérleti területek felvétele alapján 30—50%-kal magasabbnak találta az 1967. évben kiadott bükk fatermési táblákban szereplő növedéknél. Előadásában igazolta, hogy a gyérintés jelentősen befolyásolja a bükkösök növedékének alakulását. BÉKY ALBERT, ERTI tud. főmunkatárs előadását: „A gyertyános-tölgyesek nevelési modellje” — címmel, teljes terjedelmében közöljük.

Az erdészeti gazdaságtani, üzem- és munkaszervezési kutatások eredményeiről tíz előadás hangzott el. Közülük az elsőt DR. ILLYÉS BENJAMIN az ERTI Alpokaljai Kísérleti Állomásának igazgatója tartotta a vállalatok gazdálkodásának elemzési módszeréről. A kialakított módszer a korábbiaknál egyszerűbb és kevesebb mutatót tartalmaz. Az elemzési rendszer egybeveti a vállalat 5—10 éves változásának adatait és a tényszámokat, majd összehasonlítja az ágazati átlagadatokat az adott vállalat tényszámaival. A nyárasok jövedelmezősége című előadásában DR. MÁRKUS LÁSZLÓ, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, ERTI tud. főmunkatárs, rámutatott arra, hogy a jövedelmet elsősorban az összes fatermés nagyságától és választék-összetételétől függő árbevétel határozza meg, amelynek nagyobb részét a véghasználat alkotja. A prolongált teljes önköltség 15—50%-át teszi ki az erdőművelés. Viszonylag magas a fahasználati költség a jó fatermési osztályokban. JÉRÔME RENÉ, ERTI tud. főmunkatárs, „Főbb fafajaink értéksorrendje” című előadását teljes terjedelmében közöljük. Az erdőgazdálkodási tervkészítésről tartott előadásában KOVÁCS LÓRÁNT, ERTI tud. munkatárs, bemutatta azt a tervezési módszert, amelyet a lineáris programozási modellek felhasználásával dolgoztak ki a hosszú távú favágatási, erdőtelepítési és erdőfelújítási tervek elkészítésére. DR. SZÁSZ TIBOR, ERTI tud. főosztályvezető előadását teljes terjedelmében közöljük, a következő címmel: „A fahasználati munkahelyek koncentrálásának új útjai”. CSERJÉS MIKLÓS, ERTI tud. munkatárs „Új fahasználati normálapok” című előadásában az elmúlt évben készített normákról számolt be. TIBAY GYÖRGY, ERTI tud. munkatárs előadását — „Ajánlás az erdészkerületek szervezeti formáira” címmel — teljes terjedelmében közöljük. „A számítástechnika alkalmazása a munkahelyi szervezésben” — című előadását VERBAY JÓZSEF, tud. munkatárs, a fahasználati munkaszervezetek számítógépes vizsgálatának szentelte. Vizsgálatainak eredményei lehetővé teszik az adott körülményeknek legjobban megfelelő munkacapat-létszám és -összetétel kiválasztását, meghatározott eszközellátottság mellett. JABLONKAY ZOLTÁN, ERTI tud. munkatárs: „Az erdőgazdaságok információs rendszerének fejlesztési lehetőségei” című előadásában kifejtette, hogy az információrendszert a vezetés követelményei és a technikai lehetőségek határozzák meg. Az erdőgazdasági termelésre kidolgozott koncepció szerint, az információrendszert részegységekre osztották fel, azonos jellegű adatfeldolgozások összekapcsolásával. A részegységek közötti szerves kapcsolat megteremtésével oldották meg az egész rendszer kialakítását. GERZSENYI KATALIN, ERTI tud. munkatárs „Teendők a munkaerő-vándorlás csökkentése érdekében” — címmel, összefoglalta a munkaerő megtartása érdekében szükséges tennivalókat. MAGAS LÁSZLÓ, EFE egyetemi adjunktus, a fatömegmérési eljárások fejlesztésével kapcsolatos kutatási eredményeit ismertette. A kidolgozott fatömegmérési alrendszer bevezetésével az erdőgazdasági és az erdőrendezési gyakorlat az eddigieknél szélesebb körű és megbízhatóbb információkhoz juthat.

Az elhangzott előadásokról az előadók szívesen adnak bővebb tájékoztatást az érdeklődők számára.

A szakmai érdeklődés töretlenségét mutatta, hogy a késő délutáni órákba nyúló előadás-sorozatot mindvégig a résztvevők figyelme kísérte. Ez nyújt reményt ahhoz is, hogy az ismertett kutatási eredmények egyre nagyobb mértékben valósulnak meg a gyakorlatban. Így teljesül a tudományos ülés célja is: az erdőgazdálkodás és a faipar fejlesztésének szolgálata.

Dr. Solymos Rezső